

"QazExpoCongress" ҰК "АҚ корпоративтік басқаруды бағалау жиынтығы бойынша нәтижелері

Жобаның нәтижелері

Корпоративтік басқаруды тәуелсіз бағалауды жүргізу шеңберінде мынадай рәсімдер орындалды::

- Директорлар кеңесінің (бұдан әрі – ДК), басқарманың мүшелеріне, Қоғамның құрылымдық бөлімшелерінің басшылары мен қызметкерлеріне сауалнама жүргізу және сұхбат беру;
- корпоративтік басқару процестерін регламенттейтін ішкі нормативтік Құжаттаманы талдау;
- ДК отырыстарының хаттамалары мен материалдарын талдау;
- корпоративтік басқару жүйесінің заңнамаға және үздік тәжірибелерге сәйкестігін бағалау.

Ұсынылған есеп мынадай бөлімдерді қамтиды:

4бет

ДК және Басқарманың тиімділігі
Бөлім ДК қызметінің қысқаша шолуын, кіші компоненттерді талдауды және бағалауды және бағалау нәтижелерін қамтиды.

30бет

Тәуекелдерді басқару және ішкі аудит
Бөлім тәуекелдерді басқару және ішкі аудит жүйелерінің тиімділік критерийлерін бағалау нәтижелерін қамтиды.

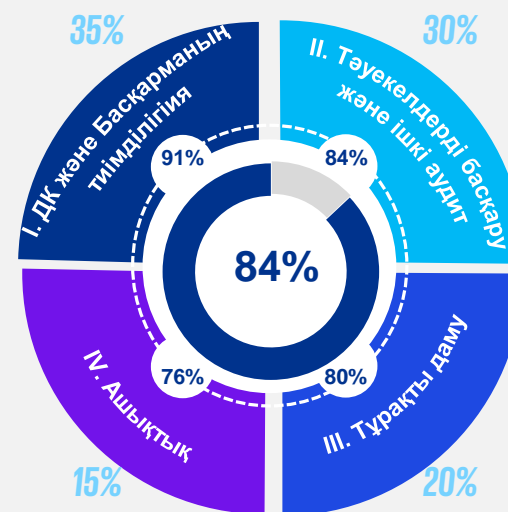
49бет

Тұрақты даму
Бөлім Әлеуметтік және экологиялық салалар бөлігінде орнықты даму жүйесінің тиімділік критерийлерін бағалау нәтижелерін қамтиды.

68бет

Ашықтық
Бөлім қаржылық және қаржылық емес ақпаратты, сыртқы аудитті ашу тиімділігінің критерийлерін және қоғам қызметі ашықтығының өзге де аспектілерін бағалау нәтижелерін қамтиды.

Компанияның корпоративтік басқару жүйесі жетекші практикалардың көптеген ұсынымдарына сәйкес келеді. ҚР компанияларымен салыстырғанда, Компанияның корпоративтік басқару жүйесі орташа деңгейден жоғары сәйкестік деңгейін көрсетеді, атап айтқанда **84%** (орташа көрсеткіш **75%**)

XX% - корпоративтік басқарудың қорытынды рейтингіндегі компонент рейтингінің үлес салмағы

Бақылаулар мен ұсынымдардың басымдылығы төмендегі шәкілге сәйкес айқындалды:

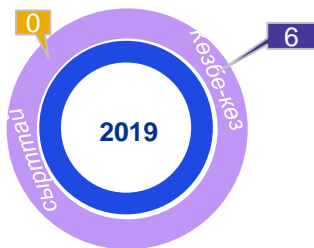
● Төмен ● Орташа ● Жоғары

01

**Директорлар
кеңесі мен
басқарманың
тиімділігі**

2019 жылғы ДК қызметіне шолу

2019 жылғы ДК отырыстары

2019 жылы 6 отырыс өткізілді, барлық отырыстар көзбе-көз форматта өтті, бұл корпоративтік басқарудың әлемдік практикаларына сәйкес неғұрлым басым формат болып табылады.

ДК отырыстарына қатысу

2019 жылы ДК мүшелерінің қатысуы 93% құрады, ДК жеті мүшесі барлық күндізгі отырыстарға қатысты.

Жетекші практикалардың көрсеткіштеріне сәйкес күндізгі отырыстарға қатысу пайызы 75% - дан жоғары ДК мүшелерінің тиісті кәсіби қарым-қатынасын көрсетеді.

ДК қарастырған мәселелер, қызмет бағыттары бойынша

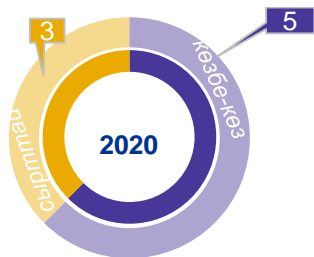
Отырыстар мен ДК хаттамаларының материалдарын талдау нәтижелері бойынша 2019 жылы 45 мәселе қаралып, 20 шешім қабылданғаны анықталды. Барлық мәселелердің 50% – ын корпоративтік басқару мәселелеріне көп көңіл бөлінді. Төмендегі кестеде көрсетілгендей, барлық мәселелердің үштен бірі стратегиялық даму мен қаржы-шаруашылық қызметке қатысты. Сұрақтардың қалған 20% - ы қоғамның кадр саясатына қатысты болды. 2019 жылы ДК отырыстарында тұрақты даму мәселелері қаралмады.

ДК мүшесі	Пікір	Қатысу / ДК күндізгі отырыстарының жалпы саны, 2019
Мамин Аскар Узакпаевич	ДК мүшесі 05.09 дейін	1/1
Касымбек Женис Махмудулы		2/5
Жумагулов Айбатыр Нышанбаевич	ДК мүшесі 05.09 дейін	1/1
Джумабеков Арман Даирович		5/5
Кадюков Николай Викторович		6/6
Шорманов Ербол Алимкулович		6/6
Ларионов Дмитрий Владимирович		6/6
Калугин Олег Николаевич		6/6

2020 жылы ДК қызметіне шолу

2020 жылғы ДК отырыстары

2019 жылы 6 отырыс өткізілді, барлық отырыстар көзбе-көз форматта өтті, бұл корпоративтік басқарудың әлемдік практикаларына сәйкес неғұрлым басым формат болып табылады.

ДК отырыстарына қатысу

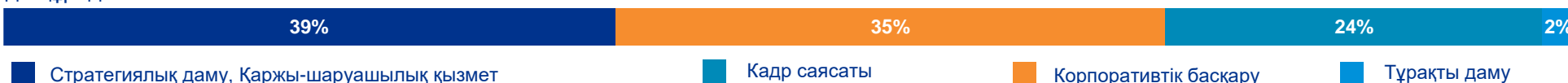
2020 жылы ДК мүшелерінің қатысуы 86% құрады, ДК жеті мүшесі барлық күндізгі отырыстарға қатысты.

Жетекші практикалардың көрсеткіштеріне сәйкес күндізгі отырыстарға қатысу пайызы 75% - дан жоғары ДК мүшелерінің тиісті кәсіби қарым-қатынасын көрсетеді.

ДК қарастырған мәселелер, қызмет бағыттары бойынша

Отырыстарға материалдар мен ДК хаттамаларын талдау нәтижелері бойынша 2020 жылы 84 мәселе қаралғаны анықталды.

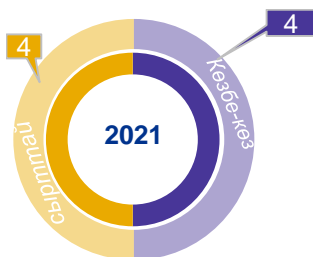
2020 жылғы отырыстарда қаралған барлық мәселелердің үштен бірі корпоративтік басқару мәселелеріне қатысты. Стратегиялық даму және қаржы-шаруашылық қызмет мәселелеріне көп көңіл бөлінді – 39%. Кадр саясаты мәселелері тиісінше тұрақты даму мәселелеріне 24% және 2% - ды құрады.

ДК мүшесі	Пікір	Қатысу / ДК күндізгі отырыстарының жалпы саны, 2020
Султанов Бахыт Турлыханович		5/5
Торбаев Кайрат Калмукаматович	ДК мүшесі 12.24 дейін	5/5
Кадюков Николай Викторович	ДК мүшесі 12.24 дейін	5/5
Чайжунусов Аллен Сержанович	ДК мүшесі 09.20 бастап 12.24 дейін	3/3
Ларионов Дмитрий Владимирович		5/5
Калугин Олег Анатольевич		5/5
Байтасов Арманжан Мерекеевич	ДК мүшесі 09.20 дейін	2/2
Касымбек Женис Махмудулы	ДК мүшесі 03.20 дейін	0/1
Скляр Роман Васильевич	ДК мүшесі 05.20 дейін	0/1
Джумабеков Арман Даирович	ДК мүшесі 03.20 дейін	1/1
Шорманов Ербол Алимкулович	Член СД до 09.20	1/2

2021 жылғы ДК қызметіне шолу

2021 жылғы ДК отырыстары

ДК-нің 8 отырысы өткізілді, оның жартысы күндізгі нысанда, бұл корпоративтік басқарудың әлемдік тәжірибесінің стандарттарына сәйкес келеді.

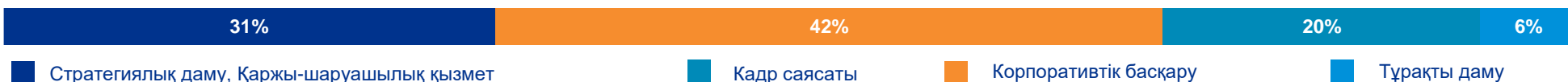
ДК отырыстарына қатысу

2021 жылы ДК мүшелерінің қатысуы 93% құрады, ДК бес мүшесі барлық күндізгі отырыстарға қатысты.

Жетекші практикалардың көрсеткіштеріне сәйкес күндізгі отырыстарға қатысу пайызы 75% - дан жоғары ДК мүшелерінің тиісті кәсіби қарым-қатынасын көрсетеді.

ДК қарастырған мәселелер, қызмет бағыттары бойынша

Отырыстар мен ДК хаттамаларының материалдарын талдау нәтижелері бойынша 2021 жылы 74 мәселе қаралып, 26 шешім қабылданғаны анықталды. Қарастырылған барлық мәселелердің 42% - ын корпоративтік басқаруға көп көңіл бөлінді. Стратегиялық даму және қаржы-шаруашылық қызмет мәселелері бөлігінде барлық мәселелердің 31% - ы қаралды. Сұрақтардың қалған 20% - ы кадр саясатына және 6% - ы тұрақты даму мәселелеріне қатысты болды.

ДК мүшесі	Пікір	Қатысу / ДК күндізгі отырыстарының жалпы саны, 2021
Султанов Бахыт Турлыханович		4/4
Торебаев Кайрат Калмукаметович	ДК мүшесі 12.24 дейін	4/4
Кадюков Николай Викторович	ДК мүшесі 12.24 дейін	3/4
Чайжунусов Аллен Сержанович	ДК мүшесі 12.24 дейін	4/4
Ларионов Дмитрий Владимирович		4/4
Калугин Олег Анатольевич		4/4
Байтасов Арманжан Мерекеевич		3/4

Бағалау нәтижелері(1/11)

Бірінші компонентті бағалау ДК және Басқарма қызметінің әртүрлі аспектілерінің тиімділік критерийлерін қамтитын жеті кіші компонентті талдауды және бағалауды қамтыды.

Әрбір кіші компоненттің рейтингі кіші компонент өлшемдерінің жалпы санынан орындалатын критерийлердің пайызын білдіреді. Компоненттің қорытынды рейтингі әрбір кіші компоненттің рейтингі мен үлес салмағын ескере отырып есептеледі.

Подкомпонент	Рейтинг подкомпонента	Удельный вес подкомпонента	Итоговый рейтинг
I. ДК-дегі рөлдердің тиімділігі	Айқындық, стратегия, негізгі міндеттер мен құндылықтар, сыйақы	87%	20%
II. ДК Құрамы	Компанияның мақсаттарын іске асыру үшін ДК құрамының дағдылары, тәжірибесі, сан алуандығы мен объективтілігінің оңтайлы үйлесімі	96%	15%
III. ДК динамикасы	Отырыстарда ашық және сындарлы талқылаулар өткізу, тиісті ынтымақтастық және тиімді уақытты басқару	95%	15%
IV. ДК комитеттері	ДК-нің комитеттерінің тиімділігі	95%	15%
V. ДК төрағасы	Көшбасшылық және тиімді көшбасшылық	100%	10%
VI. Корпоративтік хатшы қызметі	Корпоративтік хатшының құзыреті, қызметтің тиімділігі, материалдардың сапасы және ДК отырыстарына дайындық	95%	10%
VII. Басқарманың Тиімділігі	Басқарманың ДК-мен тиімді өзара іс-қимылы	71%	15%

Бақылаулар мен ұсыныстар

ДК және ДК комитеттерінің отырыстарын хаттамалау сапасын арттыру

ДК отырыстарының хаттамаларын талдау нәтижелері бойынша хаттамалар ДК мүшелерінің қатысуымен талқылау мен пікірсайыстың егжей-тегжейін және ДК-нің әрбір мүшесінің талқылаудағы рөлін толық түсіну үшін диалогтың егжей-тегжейін көрсетпейтіні атап өтілді. Хаттамалардағы ақпарат қаралатын мәселелер мен ДК мүшелерінің дауыс беру нәтижелерін ғана қамтиды. Сондай-ақ хаттамаларда күн тәртібіндегі нақты мәселелерді қарау уақыты туралы ақпарат жоқ екені анықталды.

Хаттамалардың сапасын арттыру мақсатында талқылаулардың, сыни бағалау мен пікірталастардың мәнін көрсетуге баса назар аударып отырып, ДК және ДК комитеттері отырыстарының хаттамаларын нақтылау мүмкіндігін қарау ұсынылады. Бұл ұсынысты ДК жанындағы комитеттердің отырыстарын тіркеу кезінде жүзеге асыруға болады, онда мәселелерді қарау деңгейі ДК отырыстарына қарағанда дәстүрлі түрде егжей-тегжейлі болады.

Күн тәртібінің нақты мәселелерін қарау уақытын қоса алғанда, отырысқа жұмсалатын уақытты хаттамалау практикасын енгізу қосымша ұсынылады.

02

**Тәуекелдерді
басқару, ішкі
бақылау және
аудит**

Бағалау нәтижелері (1/9)

Екінші компонентті бағалау тәуекелдерді басқару және ішкі аудит функцияларының әртүрлі аспектілерінің тиімділік критерийлерін қамтитын төрт кіші компонентті талдауды және бағалауды қамтыды.

Әрбір кіші компоненттің рейтингі кіші компонент өлшемдерінің жалпы санынан орындалатын критерийлердің пайызын білдіреді. Компоненттің қорытынды рейтингі әрбір кіші компоненттің рейтингі мен үлес салмағын ескере отырып есептелген.

	Кіші компонент	Кіші компонент рейтингі	Кіші компоненттің үлес салмағы	Қорытынды рейтинг
I. Тәуекелдерді басқару жүйесінің тиімділігі	<i>Тәуекелдерді басқару жүйесін (бұдан әрі – ТБЖ) тиімді ұйымдастыру, міндеттерді бөлу, корпоративтік басқару, тәуекел дәрежесін анықтау</i>	83%	15%	84%
II. Тәуекелдер бойынша сәйкестендіру, бағалау, басқару және есептілік процестері	<i>Сәйкестендіру, тәуекелдерді бағалау процестерінің тиімділігі, мониторинг және есептілік, тәуекел-мәдениет деңгейі</i>	78%	25%	
III. Ішкі бақылау жүйесінің тиімділігі	<i>Ішкі бақылау жүйесін тиімді ұйымдастыру, міндеттерді бөлу, бақылау рәсімдерінің тиімділігі</i>	88%	15%	
IV. Ішкі аудиттің тәуелсіз функциясының тиімділігі	<i>Ішкі аудит функциясын тиімді ұйымдастыру, міндеттерді бөлу, Тәуелсіздік, жоспарлау және операциялық қызмет, есептілік және құзыреттер</i>	86%	45%	

Бақылаулар мен ұсыныстар

6. Ішкі аудитті қамтамасыз ету және оның сапасын арттыру бағдарламасы

ІАҚ ішкі нормативтік құжаттарына талдау жүргізу кезінде ішкі аудитті қамтамасыз ету және оның сапасын арттыру бағдарламасының (бұдан әрі – Бағдарлама) жоқтығы анықталды. Сондай-ақ, талдау кезеңінде ІАҚ қызметін сыртқы бағалаудың жоқтығы атап өтілді.

1300 стандарттар сериясының талаптарын сақтау мақсатында (ішкі аудитті қамтамасыз ету және оның сапасын арттыру бағдарламасы) ІАҚ қызметінің ВА анықтамасына, стандарттарға және ішкі аудиторлардың этика кодексіне сәйкестігін қамтамасыз етуге бағытталған іс-шараларды қамтитын бағдарламаны бекіту ұсынылады. Бағдарламада белгіленген тәртіппен ІАҚ қызметіне ішкі және сыртқы бағалау жүргізу, сондай-ақ басқарма мен ДК-ге бағдарламаның нәтижелері туралы хабарлау ұсынылады. Бағдарлама ІАҚ аудит жұмысының сапасын жоғары деңгейде ұстап тұруға мүмкіндік береді, ал мүдделі тараптарға ІАҚ жұмысының сапасына ақылға қонымды сенімділік береді.

ІА сапасын қамтамасыз ету және арттыру бағдарламасы:

Сапаны ішкі бағалау		Сапаны сыртқы бағалау (кем дегенде бес жылда бір рет)
Ішкі аудит қызметінің ағымдағы мониторингі	Ішкі аудитор жүргізетін мерзімді өзін-өзі бағалау немесе ішкі аудит саласында жеткілікті білімі бар ұйымның басқа қызметкерлері жүргізетін бағалау	Тәуелсіз аудитордың немесе ұйымның қызметкерлері болып табылмайтын аудиторлар тобының сыртқы бағалауы

Бақылаулар мен ұсыныстар

9. Бизнес-талдау құралдарын қолдану

IAҚ қызметін қолданылатын соңғы статистикалық деректермен салыстырмалы талдау нәтижелеріне сәйкес-the Audit Intelligence Suite-Benchmarking Report, бенчмарк компанияларының көпшілігі деректерді талдау құралдарын пайдаланады (92%).

IAҚ жұмыс құжаттарын зерделеу шеңберінде жеке тексерулер жүргізу кезінде деректерді талдау, сондай-ақ барлық тексерулер бойынша аналитика қалыптастыру және жылдық есеп үшін қоғамның жалпы қызметі мақсатында IAҚ қазіргі заманғы аналитика бағдарламалық қамтылымын/құралдарын пайдаланбайтыны анықталды.

Тексерулерді жүргізу және есептер жасау процестерін автоматтандыратын жүйені енгізумен қатар, IAҚ бизнес-талдау құралдарын (Business Intelligence, BI) қолдану мүмкіндігін қарастыру ұсынылады, бұл аудиторларға деректерді визуализациялау және модельдеу арқылы деректерді талдауға шоғырландыруға мүмкіндік береді.

Бизнес-талдау құралдарын қолдану (MS Power BI, Qlik, Tableau) мүмкіндік береді:

- Ішкі аудит рәсімдерін жүргізуге арналған уақыт шығындарын оңтайландыру (салыстырып тексеру, қайта есептеу, сәйкессіздіктерді іздеу);
- Ішкі аудиторларға жүктемені оңтайландыруға, аудиторлық тексерулердің ауқымы мен тереңдігін кеңейтуге, аудиторлық бақылаулардың сапасын арттыруға және "қызыл жалауларды"үздіксіз анықтауды қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін негізгі бизнес процестерді дербес тексеруді ұйымдастыру;
- Жоспарлау кезеңдерінде аналитиканы қолдану;
- Тарихи деректердің жинақталуын және сақталуын қамтамасыз ету;
- Динамикалық дэшбордтар нысанында ұсынымдарды орындауды тексеру және мониторингілеу бойынша есептілік қалыптастыру.

03

Тұрақты даму

Бағалау нәтижелері (1/10)

Үшінші компонентті бағалау қоғам қызметінің тұрақты даму саласындағы әртүрлі аспектілерінің тиімділік критерийлерін қамтитын бес кіші компонентті талдау мен бағалауды қамтыды.

Әрбір кіші компоненттің рейтингі кіші компонент өлшемдерінің жалпы санынан орындалатын критерийлердің пайызын білдіреді. Компоненттің қорытынды рейтингі әрбір кіші компоненттің рейтингі мен үлес салмағын ескере отырып есептелген.

	Қосалқы компонент	Кіші компоненттің рейтингі	Кіші компоненттің үлес салмағы	Қорытынды рейтинг
I. Тұрақты даму аспектілерінің мониторингі	Стратегиялық мақсаттарға қол жеткізу мониторингі, сондай-ақ орнықты даму саласындағы ішкі нормативтік құжаттарды бекіту	69%	20%	76%
II. Экологиялық сала	Энергия тиімді тұтыну тәжірибелерін, сондай-ақ қоршаған ортаны қорғау саласындағы бастамаларды бейімдеу	69%	10%	
III. Әлеуметтік сала	Орнықты дамудың әлеуметтік саласының тиімді жұмыс істеуі	85%	25%	
IV. Экономикалық сала	Орнықты дамудың экономикалық құрамдас бөлігін бағалаудың негізгі факторларына сәйкестігі	69%	25%	
V. Қоғамдық мүдделерді қорғау	Қоғамдық мүдделердің құқықтарын қорғауды қамтитын орнықты дамудың негізгі құрамдас бөліктерінің бірі ретінде әлеуметтік әділеттілікке кепілдік беру	82%	20%	

Бақылаулар мен ұсыныстар

Орнықты даму саласындағы құжаттарды әзірлеу

2015 – 2024 жылдарға арналған даму жоспарына сәйкес қоғамда дамудың алты стратегиялық бағыты, оның ішінде тұрақты даму бағыты белгіленген. Қоғамда орнықты дамудың мақсаттарын, бастамаларын, қағидаттарын ашатын орнықты даму саясаты енгізілмеген.

Диагностика нәтижелері бойынша қоғамда тұрақты даму саласындағы түрлі аспектілерді реттейтін құжаттар толық көлемде ұсынылмайтындығы анықталды.

Қоғамның тұрақты дамуының тиімділігін арттыру мақсатында ДК деңгейінде мынадай құжаттарды әзірлеу және бекіту ұсынылады:

- ЕҚ және ҚТ саласындағы саясат;
- Қоғам қызметкерлерінің УР, экология және энергия тиімділігі саласындағы біліктілігін арттыру бағдарламасы.

Глоссарий

ІНҚ	Ішкі нормативтік құжат
ЖАЖ	Жылдық аудиторлық жоспар
ЕҚжЕҚД	Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау департаменті
ҰКЖД	Ұйымдастыру-кадр жұмысы департаменті
ЖА	Жалғыз акционер
АЖК	Аудит жөніндегі Комитет
СЖК	Стратегиялық жоспарлау комитеті
КХ	Корпоративтік хатшы
ӘМКЖСЖК	Әлеуметтік мәселелер, кадрлар және сыйақылар жөніндегі Комитет
КБ	Корпоративтік басқару
ҚТК	Қызметтің түйінді көрсеткіштері
Кодекс	QazExpoCongress " ҰК " АҚ Корпоративтік басқару кодексі
Ұйым	АО «НК «QazExpoCongress»
ЭЗБТСЖҚОӘБ	Экологиялық заңнаманың белгіленген талаптарына сәйкес жүргізілетін қоршаған ортаға әсерді бағалау

Глоссарий

ЕҚ ж ҚТ	Еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы
ТД	Тәуелсіз директор
Үздік / озық тәжірибелер	ЭЫДҰ-ның Корпоративтік басқару саласындағы қағидаттары мен ұсынымдарын, мемлекеттік кәсіпорындар үшін IFC корпоративтік басқаруды дамыту матрицасын қамтитын халықаралық ұсынымдар мен корпоративтік басқарудың үздік практикасы стандарттарының жиынтығы
ІАҚ / ІА	Ішкі аудитор қызметі / Ішкі аудит
ДК	"QazExpoCongress" ҰК " АҚ Директорлар кеңесі
ТБЖ	Тәуекелдерді басқару жүйесі
ТД	Тұрақты даму
BREEAM	Building Research Establishment Environmental Assessment Method
ESG	Экологиялық, әлеуметтік және корпоративтік басқару-бұл компанияны экологиялық, әлеуметтік және басқарушылық мәселелерді шешуге тартуға қол жеткізілетін компанияны басқару сипаттамаларының жиынтығы

© 2022 ТОО «КПМГ Такс энд Эдвайзори», компания, зарегистрированная в соответствии с законодательством Республики Казахстан, член сети независимых фирм KPMG, входящих в ассоциацию KPMG International Cooperative (“KPMG International”), зарегистрированную по законодательству Швейцарии. Все права защищены.

Статус документа: Конфиденциально

Информация, содержащаяся в настоящем документе, носит общий характер и подготовлена без учета конкретных обстоятельств того или иного лица или организации. Хотя мы неизменно стремимся представлять своевременную и точную информацию, мы не можем гарантировать того, что данная информация окажется столь же точной на момент получения или будет оставаться столь же точной в будущем. Предпринимать какие-либо действия на основании такой информации можно только после консультаций с соответствующими специалистами и тщательного анализа конкретной ситуации.